

— **Razpust državnega zbora.** Brž po razpustu državnega zbora poročalo se je raznim časnikom, da gospod Karol grof Hohenwart ne bode več kandidiral za državni zbor. Ali zdaj pa iz najzanesljivega vira lahko poročamo, da g. Karol grof Hohenwart kandidira in da se je uže mnogo občinskih zastopnikov in tudi drugih iz volilnega okraja Kranj, Kamnik, Radoljica izreklo, da hote zopet svojega starega poslanca v državni zbor v. liti. Ker se tudi grof Hohenwart nadja, da bode zopet v tej skupini izvoljen, se tedaj želje volilcev in njegov strinjajo in nadjati se je, da bode enoglasno izvoljen. Ker i volilnih okrajev bivših državnih poslancev: državnega glavarja dr. Poklukarja, prof. Šuklje-ja kanonika Kluna, dr. Ferjančič-a in Viljema Pfeifer-ja, dohajajo ugodna poročila, se smemo nadjati da bomo tudi v prihodnjem državnem zboru imeli za zastopnike stare izkušene može. In če se posreči dobiti tudi za mesto ljubljansko in volilni okraj Kočevje Žužemperk-Trebnje-Mokronog-Radeče zanesljiva delovna in za blagor našega naroda vneta poslanca se sme naš narod zanašati na svoje zastopnike in je tudi lahko preverjen, da bodo vselej imeli njega koristi pred očmi. Bog daj, da bi se te želje vresničile! Za zadnji okraj imenovalo se je dotlej mnogo kandidatov, ali kakor se nam poroča, ne misli grof Hohenwart kandidirati v tem okraji, kandidata pa kočevski c. kr. okrajni glavar dr. pl. Thoma in pa c. kr. deželnega sodišča svetnik v Celovci Jakob Hren. Za prvega se potegujejo nemški kočevci, drugi se pa trudi, da bi si vsaj Slovence pridobil. Da prvi ne bode dobil zadostnega števila glasov, mislimo, da nikdo ne dvomi, al se bode drugemu posrečilo ljudi zopet tako prepričati, kakor se je to posrečilo pri zadnjih državnozbornih volitvah, pa dvomimo.

— **Pustni ponedeljek** popoldne je bil pri gospodu deželnem predsedniku baronu Winklerju sijajen obed, katerega so se udeležili načelniki vojaških, civilnih in avtonomnih oblastev ter mnogi duhovni dostojanstveniki.

— V Novem Mestu je umrl poštar in grajščak gospod Jelovšek vitez Fichtenau. Pokojnik je bil značajan in vedno odločen narodnjak. Blag mu spomin!

— Iz Novega Sada. Urednika Tomica, ki je lani umoril urednika dr. Dimitrijevica, obsodilo je ar. sodišče v dosmrtno ječo.

— **Solnoka na Ogerskem.** Volkovi so pojedli nad 20 kmetov. Ostale so le noge v čevljih. Oblastvo bo napravilo gonjo na to zverjad.

— **Natančnejša poročila** iz mesta Oporto na Portugalskem potrjujejo, da je bila zadnjič omenjena vojaška vstaja jako nevarna. Nastala pa je vsled tega, ker so bili podčastniki nezadovoljni z naredbami vojnega ministerstva, republikanci pa so porabili to nejevoljo in hujskali. Mislili so, da se bodo po vsej deželi uprli. Ali ni se jim posrečilo. Veliko jih niso mogli prego-

voriti, vlada pa je tudi brzo ravnala. Zatrila je najprvo radikalne časnike, ki so bili polni psovek do kraljestva, razpustila republičanska društva in oznanila preki sod. Pozaprlji so jih uže precej. Prijeli so enega zdravnika, bivšega poslanca, ki je dal denarja za vstajo, enega profesorja, časnikarja in bivšega poslanca. Oba naj bi bila uda začasne nove vlade v Oporto. Zarota je bila osnovana po raznih krajih v deželi. Iz Oporto bi bili nanili v 18 mest, kedaj naj se vzdignejo. Ali dotične telegrame se je posrečilo ustaviti, in tako so se spuntali samo Oporčani.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Princ Alois Lichtenstein je dne 7. t. m. imel govor v Hernalsu kot tamošnji kandidat. Izjavil je, da pripoznava krščanski socializem, potem, da protisemitizem ni plemensko sovraštvo. On tudi zahteva splošno volilno pravico, da bodo delavci mogli zastopati svoje koristi.

V nedeljo so se zbrali skoraj vsi nemški levičarji na posvetovanje. Vsi govorniki so poudarjali, da treba vsaj stranki trdne enote zveze. Soglasno so vsprejeli volilni sklic, v katerem izrekajo, da bode le tedaj mogoče uspešno braniti nemškega plemena narodno korist in veljavo v javnem življenji, ako bodo nemški poslanci vseh dežel združeni v eno veliko stranko. Edinstvo stranke da je prvi pogoj, da Nemci zopet postanejo vplivni v politiki. Vrhu tega izražajo veselje, da se na bolje obrača, vendar se mora odločno na bolj obrniti. Nemci nočejo kratiti narodnega razvoja nenemškim narodnostim, ne morajo pa dopuščati reči, ki se ne ujemajo z enotno državno upravo. Oni žele, da se skoraj reši narodnostno vprašanje in se začno uspešne preosnove pri katerih jim bode sodelovanje drugih strank in skupin le prijetno. Radi bodo podpirali vlado, kateri avstrijska država ideja nad vse drugo, katera ne more v upravi narodnih strankarskih vplivov ter se ozira na opravičeno stališče Nemcov.

Zadnjič smo poročali, da finančni minister dr. Dunajevski ostane, ali nenadoma je šel v pokoj v veliko škodo državi in slovanstvu. Na njegovo mesto je prišel dr. Steinbach, ki je bil dosedaj sekcijski načelnik v pravosodnem ministerstvu. Cesar je odlikoval dr. Dunajevskega za njegove zasluge s štefanovim redom in ga imenoval za dosmrtnega uda gosposke zbornice. „Politik“ meni, da je dr. Dunajevski odstopil vsled državnih razmer, ki zahtevajo, da se vlada polagoma približuje levici. Sedaj ko je vstopil dr. Steinbach v Taaffejevo ministerstvo, postalo je to, kar so levičarji tolikokrat in dosledno želeli, uradniško ministerstvo. Dalje piše: Cesarjevo ročno pismo je polno hvale za domoljubno požrtvovalnost dr. Dunajevskega, in istina je da je on finance in kredit državni zopet spravil v red in uravnal državno gospodarstvo v kljub velikanskim

žrtvam za vojstvo. Tudi „Tirolski glasi“ proslavljajo Dunajevskega kot najboljšega finančnega ministra, kar jih je bilo v Avstriji novejši čas. Enako ga hvalijo tudi drugi nemski listi. „Fremdenblatt“ piše: Dunajevskega zasluge za državo so tolike, da jih ni treba posebe poudarjati. Cesarjevo ročno pismo jih priznava popolnoma in do cela. Finančni minister odhaja iz ministerstva v popolni milosti cesarjevi in z nenavadnim priznavanjem svojega delovanja na polji finančne uprave. — Novi finančni minister dr. Emil Steinbach je odličen uradnik, mož jako izkušen in teoretično zelo izobražen. Uže dolgo časa je bil vladi svetovalec v vseh pravnih rečeh, naj so se tikale te ali one stroke, in v državnem zboru so ga poslanci kot vladnega zastopnika vedno pazljivo poslušali in priznali njegovo strokovnjaštvo. Socijalnopolitične predloge vladne so delo njegovih rok. „Linzer Volksblatt“ meni, da mu konservativci lahko popolnoma zaupajo, ker je uže kot uradnik v pravosodnem ministerstvu poganjal se za socijalno reformo koristno ljudstvu. — V soboto se je poslovil dr. Dunajevski in izročil urad novemu finančnemu ministru dr. Steinbachu.

Trst. Dr. Peter Tomazin, ki je bil dosedaj profesor verstva na državni realki v Trstu, premeščen je na državno gimnazijo v Trstu kot učitelj verstva.

Knez Črnogorski je ta ponedeljek dopoludne pripeljal se iz Benetek v Trst. Opoludne ga je obiskal namestnik Rinaldini, popoldne pa je knez pri njem oddal svojo karto. Še ta dan se je odpeljal preko Reke u Kotor.

Maribor. — Na shodu slovenskih zaupnih mož zjediniili so se za naslednje kandidate za državni zbor: za kmetsko skupino celjsko gosp. Mihael Vošnjak, za ptujsko gosp. kanonik dr. Gregorec, za mariborsko gosp. deželni poslanec Franc Robič, za mestno skupino Celje gosp. Dr. Sernec, za mestno skupino Maribor gosp. dr. Dečko.

Gorica. — Politično društvo „Sloga“ priporoča za kandidate za državni zbor naslednje gospode: za veliko posestvo grofa Alfreda Coronini-ja, za mesta in trgovsko in obrtniško zbornici v Gorici deželnega poslanca grofa Frana Coronini-ja, za kmetske občine Gorica, Tolmin, Sežana i. t. d. Dr. Antona Gregorčiča ain za kmetske občine Gradiška i. t. d. prošta Andrej Jordana.

Pariz. — Zbornica je sklenila zakon, ki določuje za ženske in otroke, delajoče po fabrikah, po 10 ur dela na dan in en dan počitka v tednu.

Indirektnih davkov in iz monopolov je došlo januarija meseca 1891. l. 2½ milijona frankov več, nego je bilo proračunjeno, in 13 milijonov več nego isti mesec 1890. l.

Berolin. — Moltkejev naslednik generalni štabni šef Waldersee je moral odstopiti, ker je bil

drugih nazorov nego cesar Viljem II. Sedaj je postal korni poveljnik.

Italijanska. — Časniki pišejo sedaj največ o ministerski krizi in kakšnih ministrov treba, da rešijo Italijo jako slabega finančnega stanja. Radikalci niso sposobni vladati, ker so premalo ustavoverni. Izbirati bode zatorej izmed drugih strank, in sicer odbrati može, ki bodo kos zamotani finančni nalogi in bodo znali zopet poravnati deficit. Dežela neče niti novih doklad niti da se prejšnje povečajo. Ali kako prihraniti 50 do 60 milijonov? Za to treba izkušenih, duhovitih in pogumnih mož.

Iz Madrida. — Pri novih volitvah v zbornico poslansko je bilo izvoljenih 289 vladi prijaznih in 154 nasprotnih poslancev. Med poslednjimi je 89 liberalcev, 25 republičanov in 7 karlistov. Konservativec Puig je zmagal proti republičanskemu kandidatu Salmeronu s 589 glasovi večine. Zato so bili liberalci jako nejevoljni in razburjeni. Počili sta celo dve petardi. Vojaštvo je moralo skrbeti za mir in red.

Na Angleškem so katoličani po dolgih bojih šele leta 1829. dobili zakonito pravico, da smejo biti voljeni v zbornico in dobivati državne službe razen lordkanclerske in irske namestniške službe. Gladstone hoče pa, da se odpravijo tudi te izjeme, in zatorej je predlagal v spodnji zbornici „bilo“, po kateri naj bi bili katoličani sposobni tudi za angleško lordkanclersko službo in irsko namestništvo. V svojem dotičnem govoru je poudarjal sivolasi voditelj opozicije, da se bode s tem odpravila krivična in razžaljiva izjema. Katoličani so bili vedno lojalni, in zato jih zbornica ne sme prezirati. Sedanji notranji minister Matthews je katolik, in nihče se ni nikdar še nad tem izpotikal. Ako sme postati lordkancler žid, mohamedanec, budist ali ateist, zakaj naj bi bilo to zabranjeno katoličanu? — Vlada je nasprotovala temu predlogu, ki je tudi propadel pri glasovanji. Zanj je glasovalo 9 liberalnih unionistov in 4 konservativci. Notranji minister Matthews in Hartington nista glasovala. Vlada je dobila 33 glasov večine.

Petrograd. — Nadvojvoda Franc Ferdinand je dospel preteklo soboto v Petrograd. Ruski časniki so ga uže prej prisrčno pozdravljali in pisali o prijateljskih razmerah med Dunajskim in Petrogradskim dvorom. In sedaj piše eden prvih ruskih listov: Obisk presvetlega gospoda nadvojvoda Franca Ferdinanda je znamenje prijateljskih razmer med avstrijsko in rusko dinastijo in porok obče zaželenega miru, ki bode pospeševal dobro sosedstvo obeh držav. — Ruski car je imenoval nadvojvoda imetelja 26. dragonskega polka, kateri bo odslej imel njegovo ime.

V Srednji Ameriki je pa najnovejših poročilih popolnoma mirno.